



Kto puka do drzwi?

Agnieszka Kilijańska

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do języka francuskiego dla I etapu edukacyjnego (klasy I–III szkoły podstawowej)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022



Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka, Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl



Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Temat zajęć:

Kto puka do drzwi?

Poziom edukacyjny:

szkoła podstawowa

Klasa, czas trwania zajęć: I, 45 minut

Podstawa programowa:

- edukacja językowa – ja i moi bliscy (rodzina, przyjaciele);
- edukacja muzyczna – śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym;
- edukacja techniczna – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.;
- edukacja plastyczna – rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem (jeżeli wykorzystamy ćwiczenie dodatkowe).

Cele ogólne:

- umożliwienie uczniom komunikacji w języku obcym – zadawanie pytania o imię innej osoby, gra w 7 rodzin,
- rozwijanie motywacji do nauki języka obcego – nauka piosenki, gra w karty w języku obcym,
- wprowadzenie i utrwalenie nazw określających członków rodziny,
- rozwijanie współpracy między dziećmi – gra w karty, wspólne tworzenie drzewa genealogicznego.

Cele operacyjne**Uczeń:**

- wymienia członków rodziny,
- rozumie pytanie o imię członka rodziny zadawane przez nauczyciela lub kolegę,
- potrafi wskazać osobę na obrazku (zgodnie z zadaniem pytaniem),
- śpiewa wspólnie z kolegami piosenkę *J'aime papa, j'aime maman*.

Metody, techniki:

- podejście komunikacyjne, metoda bezpośrednia,
- praca z ilustracjami; pytania/odpowiedzi, praca z piosenką, gry i zabawy językowe (*le jeu des 7 familles*).

Formy pracy:

- praca z całym zespołem klasowym,
- w grupach.

Środki dydaktyczne:

- kolorowe obrazki przedstawiające członków rodziny;
- kartoniki z postaciami członków rodziny dla dzieci do tworzenia drzewa genealogicznego, gra w karty *Les 7 familles* dotycząca rodziny.

Wiedza i umiejętności ucznia potrzebne do osiągnięcia celów lekcji:

- znajomość pytania *comment s'appelle... ?*
- znajomość słówek *un chien, un chat, un éléphant* (dla ułatwienia nauki piosenki).

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Faza wstępna

- Uczniowie witają się z nauczycielem. Początek każdej lekcji wygląda podobnie. Uczniowie wspólnie z nauczycielem śpiewają piosenkę na powitanie – *Bonjour, Bonjour !* (dostęp 9.09.2022). Następnie nauczyciel zadaje uczniom proste pytania, np. pyta ich o samopoczucie, jaki jest dzień tygodnia itp. Nauczyciel sprawdza zadanie domowe z poprzedniej lekcji, jeżeli jest powiązane z dzisiejszym tematem, jeżeli nie ma związku z lekcją, sprawdza na końcu.
- **Rozgrzewka językowa:** Nauczyciel prosi dzieci, by usiadły na dywanie przodem do tablicy. Na stoliku (tak, by wszyscy widzieli) ustawia karton, na którym są namalowane okna i drzwi, które można otworzyć. Obok domu pojawia się lalka chłopiec (lub kukiełka – można wydrukować na kartce i przykleić do patyczka), nauczyciel mówi *Bonjour, je m'appelle Paul*. Dzieci witają się z chłopcem. Dzieci słyszą pukanie. Nauczyciel przywołuje wybrane dziecko i prosi, by otworzyło drzwi kartonowego domku. W drzwiach pojawia się postać mamy (lub kukiełka), która mówi *Bonjour, je suis la maman de Paul*. Dzieci witają się z mamą, mówiąc *Bonjour madame !* Zabawę kontynuujemy, aż pojawią się wszyscy członkowie rodziny (mama, tata, brat, siostra, babcia, dziadek).

Faza prezentacji

- Nauczyciel pokazuje pojedynczo obrazki poszczególnych członków rodziny i nazywa ich w języku francuskim: *la famille, les parents, la maman, le papa, le frère, la sœur, la grand-mère, le grand-père*. Przyczepia je do tablicy w formie drzewa genealogicznego. Zaczyna od obrazka chłopca, mówi *C'est Paul*. Następnie przyczepia obrazek taty, mówiąc *C'est le papa de Paul* i zadaje pytanie *Comment il s'appelle ?* Dzieci wymyślają wspólnie imiona dla każdej osoby.
- Gdy na tablicy jest już całe drzewo, nauczyciel jeszcze raz wskazuje poszczególne postaci i powtarza słownictwo. Dzieci powtarzają razem z nauczycielem. By zachęcić je do większej liczby powtórzeń, nauczyciel proponuje powtórzenia bardzo powoli, bardzo szybko, bardzo cicho itp.

Faza ćwiczeń

- Następnie dzieci dzielą się na grupy. Każda grupa dostaje karteczki z poszczególnymi członkami rodziny (wykorzystywane wcześniej do tworzenia drzewa genealogicznego na tablicy). Tworzy własne drzewo genealogiczne na kartce, nazywa wszystkich członków rodziny według własnej koncepcji. Nauczyciel zadaje pytania *Comment s'appelle la maman de Marie ? Comment s'appelle le papa de Marie ?* Dzieci odpowiadają na pytania według stworzonego przez siebie drzewa genealogicznego. Następnie każda grupa zadaje po 3 pytania o imię wybranych członków rodziny stworzonej przez kolegów.
- Dzieci pozostają w tych samych grupach i grają w grę *Les 7 familles*. Nauczyciel rozdaje jeden zestaw kart, każda grupa wspólnie wybiera kolor rodzinki i pyta innych,

czy mają poszczególnych jej członków. Wystarczy, że uczniowie powiedzą np. *la famille orange papa* i zwrócą się do konkretnej grupy. Kiedy dzieci zbiorą wszystkie karty, grupa, która ma najwięcej kompletnych rodzin, wygrywa.

- Dzieci razem z nauczycielem śpiewają piosenkę *J'aime papa, j'aime maman*. Lepiej jest pokazać dzieciom piosenkę na monitorze interaktywnym, wtedy od razu jest wspomagana obrazem ułatwiającym zrozumienie tekstu.

Faza podsumowująca

- Na koniec lekcji nauczyciel przykleja dzieciom na plecach obrazki z członkami rodziny. Dzieci po kolei wstają, obracając się plecami do kolegów i koleżanek. Pokazując obrazki, nauczyciel rozpoczyna zdanie *Tu es...*, pozostali uczniowie kończą: *grand-père, papa* itp.
- Jako zadanie domowe dzieci rysują w zeszytach swoją rodzinę. Na kolejnej lekcji dzieci będą mogły podpisać rysunek, uzupełniając go, pod kierunkiem nauczyciela, o nazwy członków rodziny.
- Podsumowując lekcję, nauczyciel zadaje dzieciom pytania typu: Czego się dzisiaj nauczyłeś(-aś)? Wymień trzy słowa, które zapamiętałeś. Czy coś było dla ciebie zbyt trudne? Za zaangażowanie dzieci dostają kolejny element układanki, która została zaproponowana kilka tygodni temu. Uczniowie po każdej lekcji otrzymują od nauczyciela fragment obrazka, który wklejają na kartkę, tworząc dużą ilustrację. Motywuje to dzieci do wykonywania zadań. Dodatkowo grupa, która wygrała grę w karty, otrzymuje naklejki, które wkleja na ostatnią stronę zeszytu. Nauczyciel chwali uczniów za pracę na lekcji.
- Nauczyciel kończy lekcję, recytując wspólnie z dziećmi rymowaną (*au revoir mon professeur, salut mes amis, je vais à la maison, c'est tout pour aujourd'hui*). Przy wyjściu z sali prosi uczniów, by nakleili odpowiednią karteczkę (czerwoną, żółtą i zieloną) na drzwi. Tłumaczy, żeby wybrali zieloną, gdy lekcja im się podobała, żółtą, gdy podobała im się częściowo, czerwoną, gdy nie polubili żadnego ćwiczenia.

Komentarz metodyczny

- Lekcja pozwala poznać i przećwiczyć słownictwo, angażuje uczniów jako grupę, rozwija współpracę między nimi oraz wykorzystuje naturalną chęć zabawy i rywalizacji u dzieci. Przygotowując lekcję, można skorzystać z ćwiczeń do scenariusza do programu nauczania ([Zintegrowana Platforma Edukacyjna](#), PDF, 914 kB; dostęp 9.09.2022). Jest to scenariusz dotyczący wprowadzenia pytania o imię i odpowiedzi na nie.
- Gra *Les 7 familles* polega na zebraniu kart w jednym kolorze. Każda rodzinka składa się z 6 do 8 członków. Rodzinek może być dowolna liczba, w zależności od liczby dzieci. Grę można przygotować samemu, na dowolny temat lub znaleźć gotowe obrazki ([pinterest.com](#); dostęp 9.09.2022). Jeżeli mamy w grupie dzieci z ADHD lub zaburzeniami koncentracji, musimy ograniczyć liczbę członków rodziny, by gra nie trwała zbyt długo. Należy również zapewnić uczniom odpowiednie stanowiska do gry, tak aby grupy nie widziały kart innych, dobrze, by każda grupa mogła rozłożyć posiadane karty, ułatwi to grę dzieciom z zaburzeniami koncentracji, z trudnościami w uczeniu się.
- Dzieci z dysfunkcjami, np. z afazją, pytamy o powtórzenie łatwiejszych rzeczowników (mama, tata, babcia, dziadek). Przy trudniejszych nauczyciel pomaga, np. podając pierwszą sylabę. Dzieci uzdolnione językowo powtarzają samodzielnie nazwy

trudniejsze. Jeżeli mamy w grupie uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, pamiętajmy, by czuwać nad wykonywaną przez nich pracą, motywować ich do działania na każdym jej etapie. Zadbajmy, by wszystkie komunikaty dostosować do możliwości dzieci, by były one krótkie i nieskomplikowane. Dotyczy to zarówno lekcji stacjonarnych, jak i zdalnych. Przy zdalnych musimy upewnić się, że wszystkie dzieci nas słyszały i zrozumiały, pytamy, czy wszyscy wiedzą, na czym polega zadanie.

- Duża część lekcji będzie przeprowadzona w podziale na grupy. Starajmy się podzielić dzieci w odpowiedni sposób, najlepiej by dzieci z dysfunkcjami pracowały z kolegami przyjaźnie do nich nastawionymi. Nie łączymy w jednej grupie dwóch uczniów ze spektrum autyzmu. Praca grupowa wspiera uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, gdyż skupia uwagę nauczyciela na wspólnie wykonanej pracy, nie na konkretnym uczniu.
- Jako ćwiczenie dodatkowe proponujemy zilustrowanie poznanej piosenki. Do każdego wersu dzieci rysują w zeszytach obrazki, np. *j'aime papa* – dzieci rysują serduszko i tatę, *j'aime maman* – serduszko i mamę itd.
- Pracując w trybie zdalnym, jesteśmy w stanie wykonać wszystkie ćwiczenia poza grą w karty. Tworzenie drzewa genealogicznego możemy przeprowadzić również w grupach, platformy do komunikacji pozwalają tworzyć „pokoje”, w których dzieci mogą współpracować. Grę będziemy musieli zastąpić inną aktywnością dla dzieci. Możemy np. stworzyć na stronie wordwall.net (dostęp 9.09.2022) różne rodzaje gier typu dopasowywanie, odszukiwanie na obrazku, labirynt itp.
- Lekcja kształtuje u dzieci kompetencje rozumienia i tworzenia informacji, kompetencje społeczne, w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz logiczne myślenie. Gdy zadają pytanie o imię poszczególnych członków rodziny i na nie odpowiadają, odbierają komunikat i na niego reagują, a więc uczą się komunikacji w języku obcym. Ta sama sytuacja dotyczy gry w karty, dzieci muszą się skupić, przekazują sobie informacje. Dodatkowo gra *Les 7 familles* jest typową grą francuską, a zatem uczniowie rozwijają świadomość kulturową. Udział w każdej grze, szczególnie zespołowo, kształtuje kompetencje społeczne, oprócz tego zdrową rywalizację, cierpliwość i umiejętność przegrywania, a wszystkie te umiejętności będą potrzebne uczniom w dorosłym życiu. Zaproponowana gra rozwija u dzieci logiczne myślenie i koncentrację, każda grupa musi dokładnie słuchać i zapamiętać, o co inni pytają. Kompetencje społeczne uczniowie kształtują, pracując w grupach, np. tworząc wspólnie drzewo genealogiczne wymyślonej rodziny.
- Podczas lekcji wykorzystano różne strategie rozwijające samodzielność. Należą do nich strategie pamięciowe – powtarzanie poznanego materiału, a także strategie kognitywne – powtarzanie zdania w całości, zmieniając jedno słowo przy pytaniu *comment s'appelle...* Śpiewając piosenkę, dzieci kojarzą słownictwo z melodią, ucząc się tekstu rymowanki, rozwijają pamięć.

Agnieszka Kilijańska – nauczycielka i lektorka języka francuskiego z 18-letnim stażem pracy. Obecnie pracuje jako nauczycielka języka francuskiego oraz edukacji wczesnoszkolnej w Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Liceum Ogólnokształcącym im. W. Korfanteo w Katowicach. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu terapii pedagogicznej i rewalidacji dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Autorka materiałów dydaktycznych dla nauczycieli języka francuskiego.